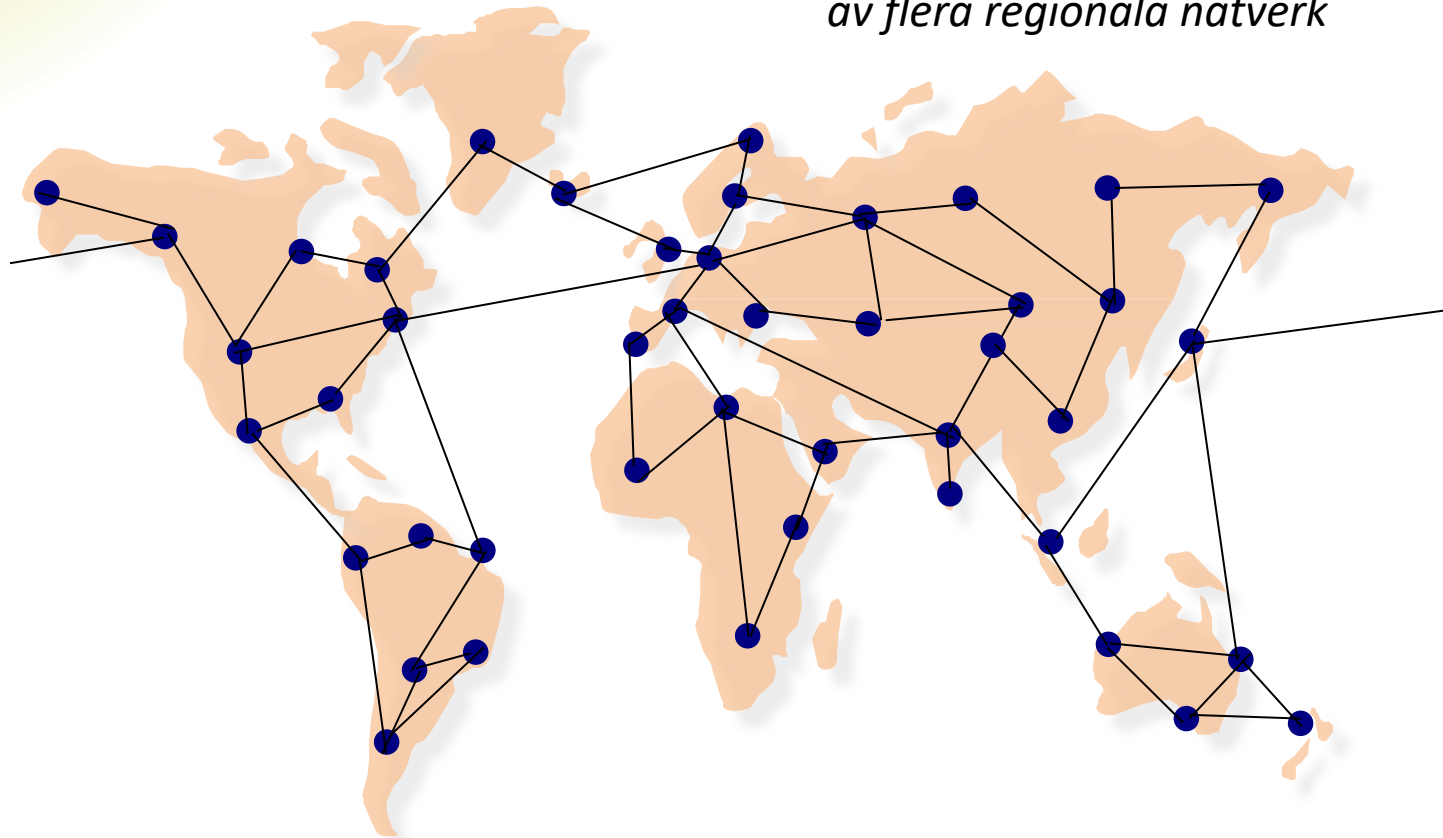

Datakommunikation på Internet och webben

Rune Körnefors

Inter- = [prefix] mellan, sinsemellan, ömsesidig
Interconnect = sammanlänka
Net = nätverk

*Internet är en global sammanlänkning
av flera regionala nätverk*

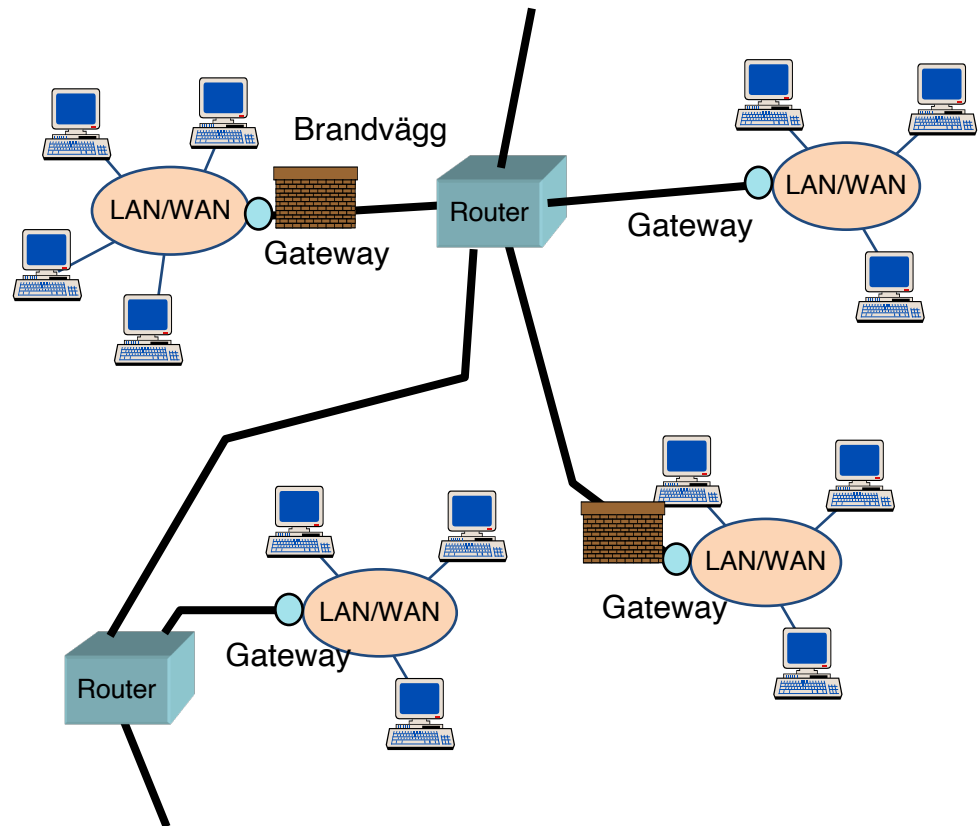
Regionala nätverk:

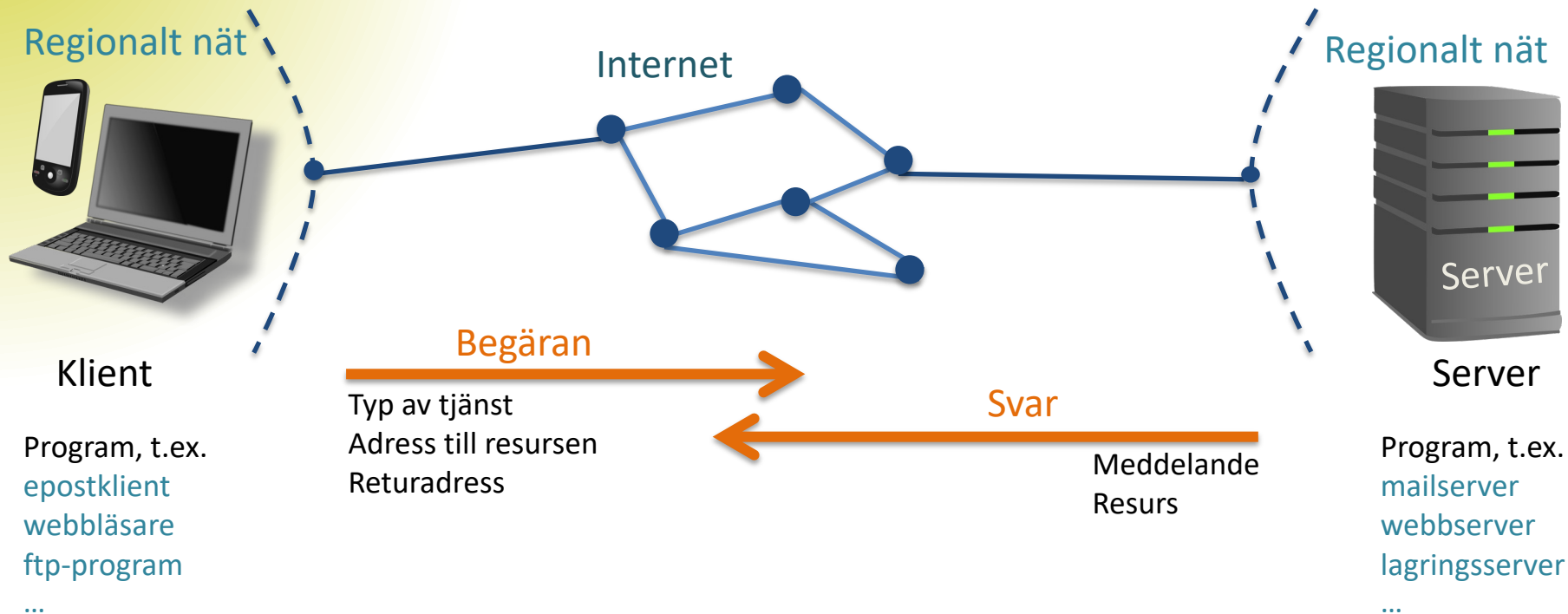
- LAN *Local Area Network*
Mindre än en engelsk mil (1,6km)
- WAN *Wide Area Network*
Större nätverk, t.ex. flera sammankopplade LAN

Router *Kopplar samman nätverken*
Skickar informationen vidare

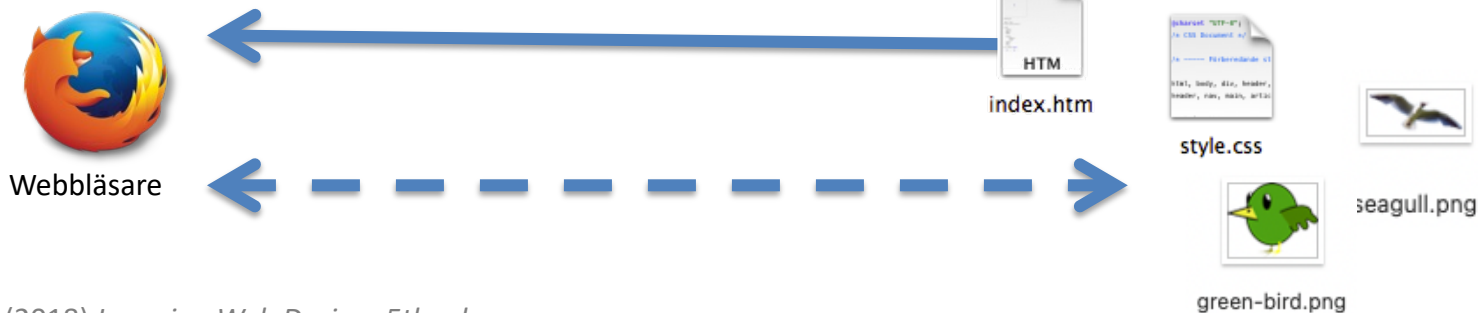
Gateway *Ingång/utgång för ett nätverk*

Brandvägg *En gateway som blockerar viss trafik till/från nätverket*

Webbadress, URL (Uniform Resource Locator)
<http://birds.animals.se/small/green/index.html>

URL = Uniform Resource Locator
(URI = Uniform Resource Identifier)

Domän

Sökväg
Mapper/kataloger

Filnamn

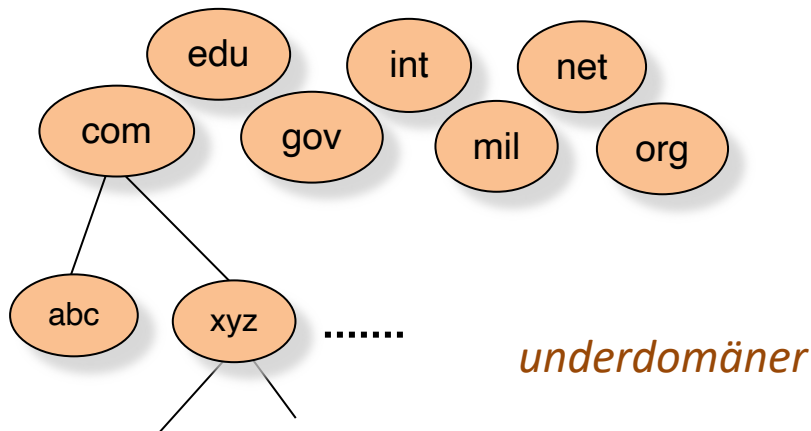
http://birds.animals.se/small/green/index.html

Tjänst
Protokoll

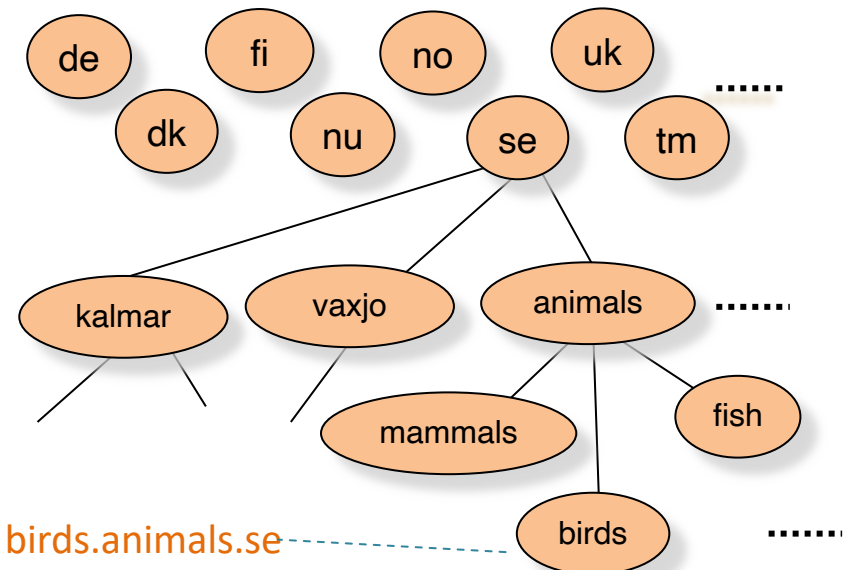
Domännamn
Adress till servern
IP-adress

Adress inom servern

Organisatoriska toppdomäner

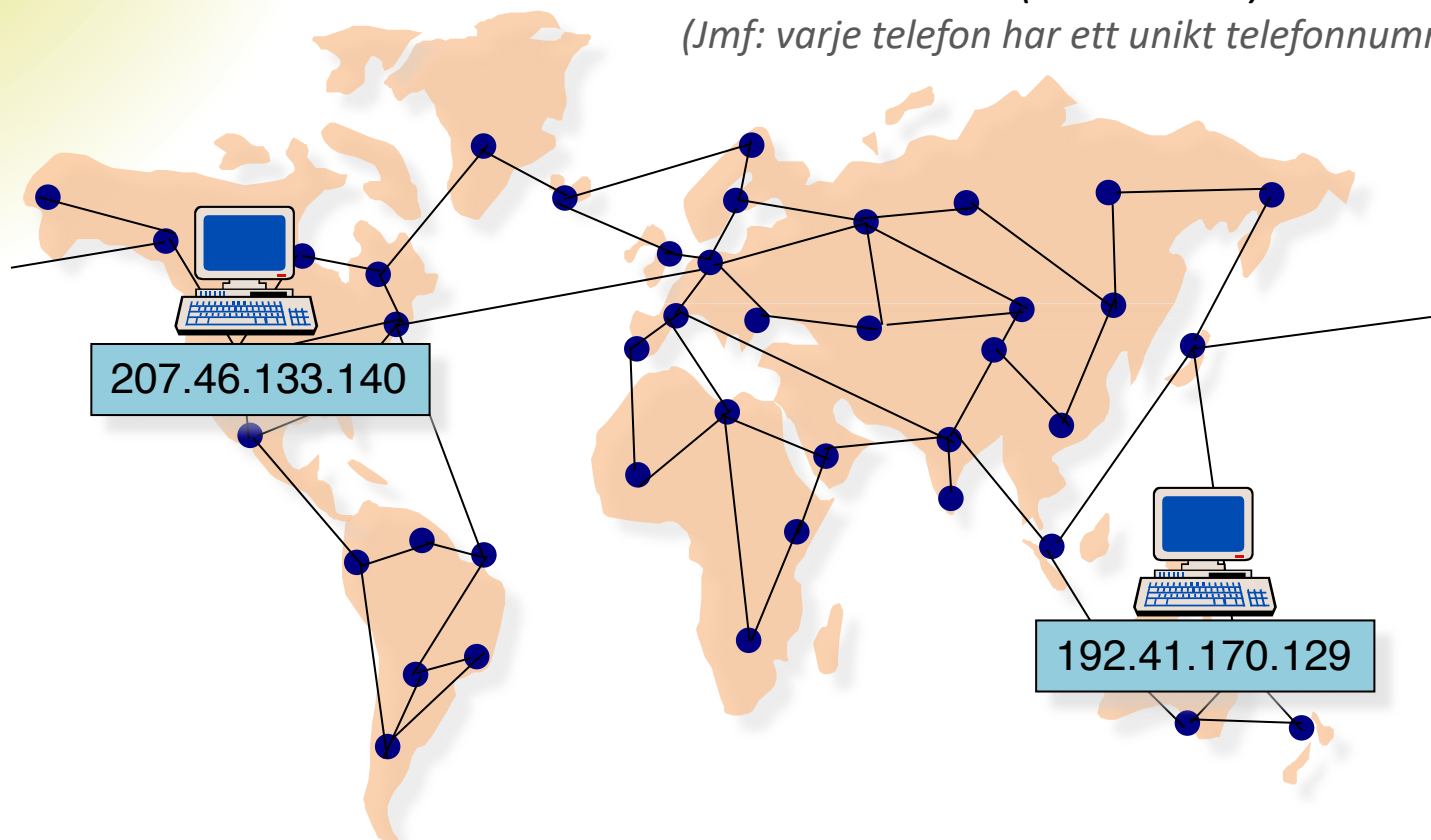
Nationella toppdomäner

Domännamn: birds.animals.se

IP = Internet Protocoll

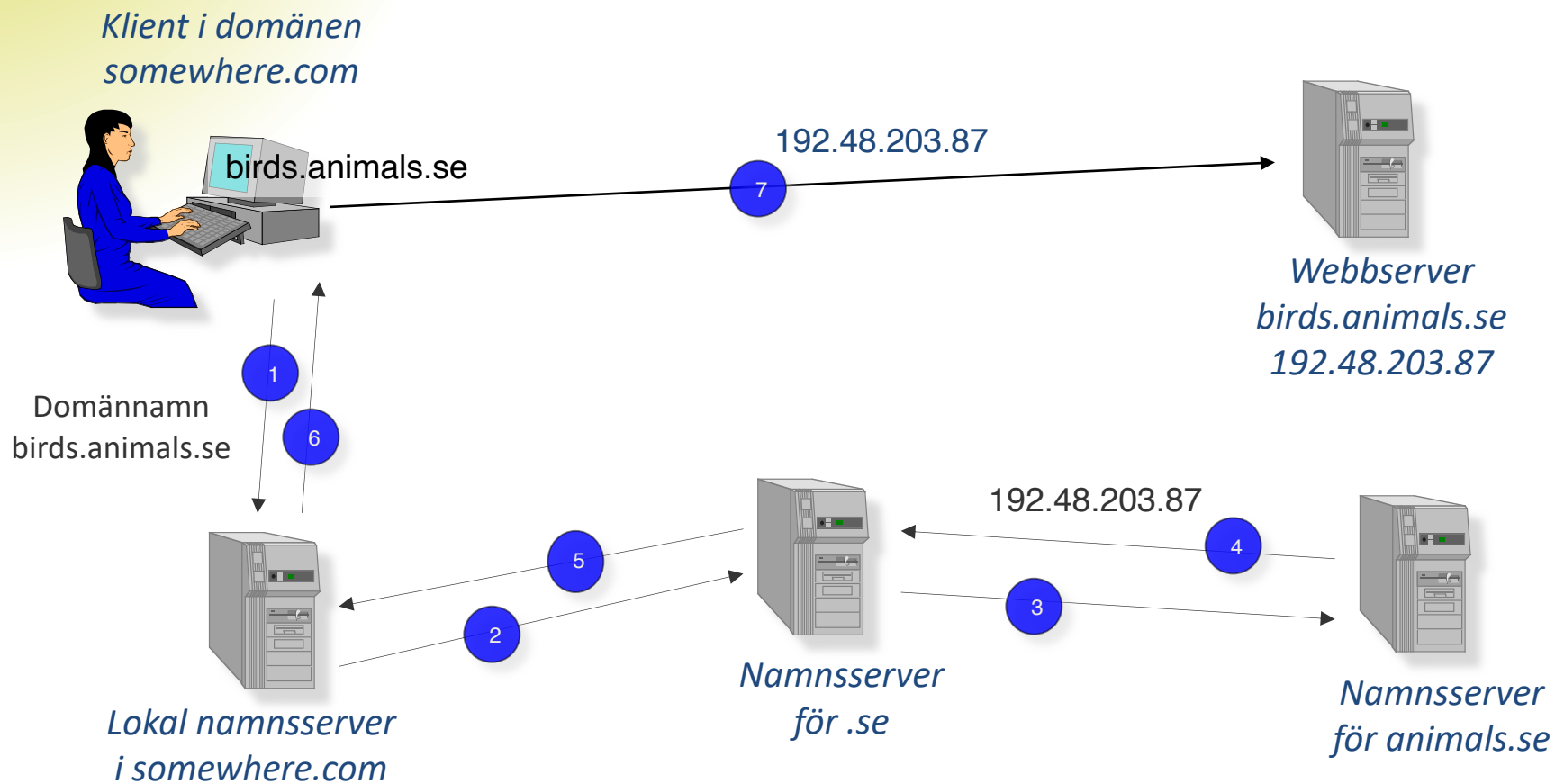
*Varje enhet ansluten till Internet har
en unik IP-adress (IP-nummer)
(Jmf: varje telefon har ett unikt telefonnummer)*

*IP-nummer = fyra tal mellan 0 och 255
4 bytes, 32 bitar → 4 294 967 296 olika IP-nummer*

*IPv6 = Internet Protocol version 6
128 bitar = $2^{128} = 3,4 \times 10^{38}$ IP-nummer*

Översätter från domännamn till IP-adress

Adress:

<http://birds.animals.se>

Port nr 80 antas användas

<http://birds.animals.se:8080>

Port nr 8080 används

”Logisk anslutningsplats / ingång” för serverprogram

Klientprogram kommunicerar med ett serverprogram via en port

Nummer från 0 till 65535

- Port 0-1023 är reserverade

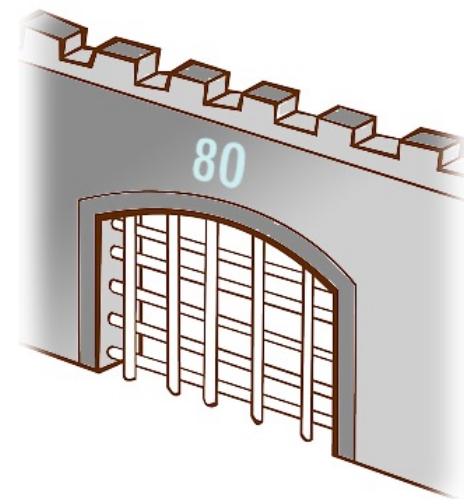
- port nr 80 = webben

- port nr 25 = epost

- ...

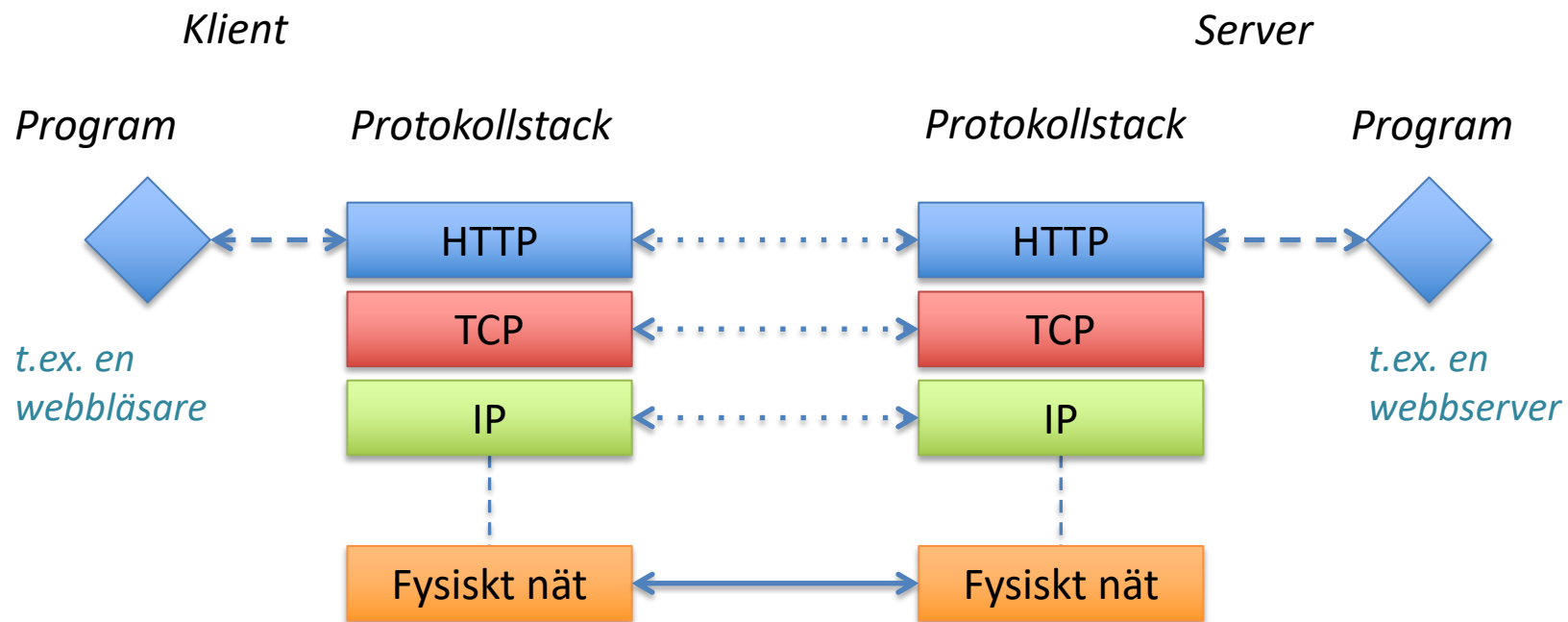
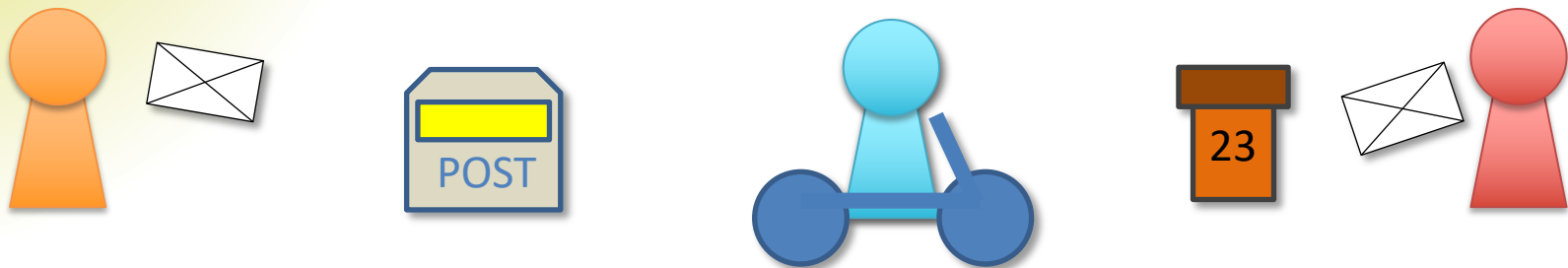
- Portar över 1023 kan användas fritt

- en temporär webbserver brukar få port nr 8080

Protokoll är en samling "regler" som definierar hur kommunikationen (dataöverföringen) i nätverket ska ske

HTTP (HyperText Transfer Protocol)

Port 80

- *Används för WWW, multimediala filer*

FTP (File Transfer Protocol)

Port 20/21

- *Filöverföring*

Telnet

Port 23

- *Terminaluppkoppling mot en värddator*
- *Endast textbaserad överföring*

SMTP (Simple Mail Transfer Protocol)

Port 25

- *Epost, brukar användas tillsammans med protokollet POP3, men då används port 110*

TCP (Transmission Control Protocol)

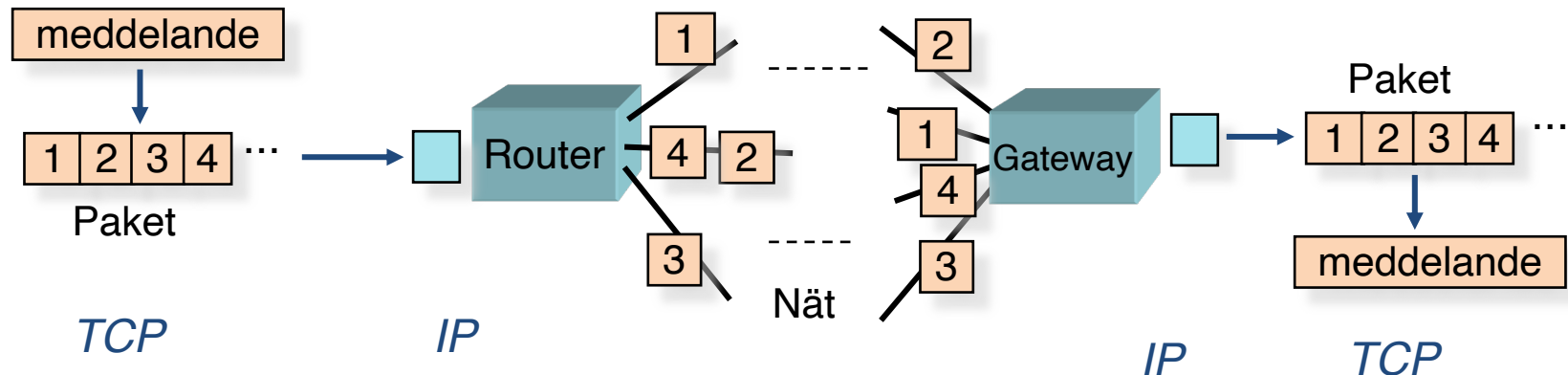
- Informationspaket

- **Sändare:** delar upp ett meddelande i paket, numrerar dem och skickar dem vidare till den undre nivån (IP).
- **Mottagare:** sätter samman paketen till meddelanden och skickar dem till programmet det är avsett för.

IP (Internet Protocol)

- Adressering

- **Sändare:** adresserar med IP-adress.
- **Mottagare:** tar emot paket och skickar vidare till TCP.

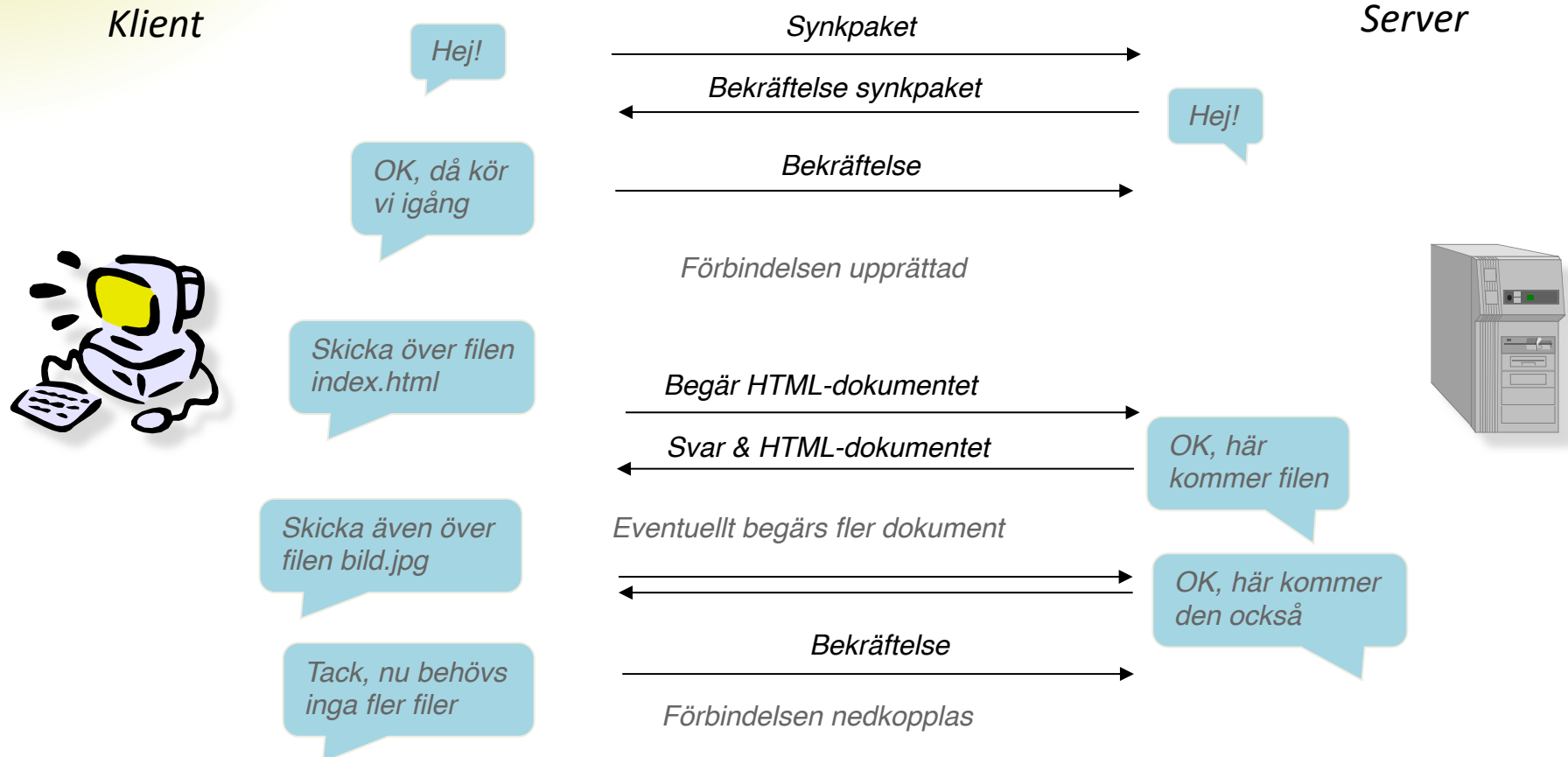
HyperText

Dokumentet kan innehålla referenser till andra filer, som kan resultera i att fler filöverföringar begärs

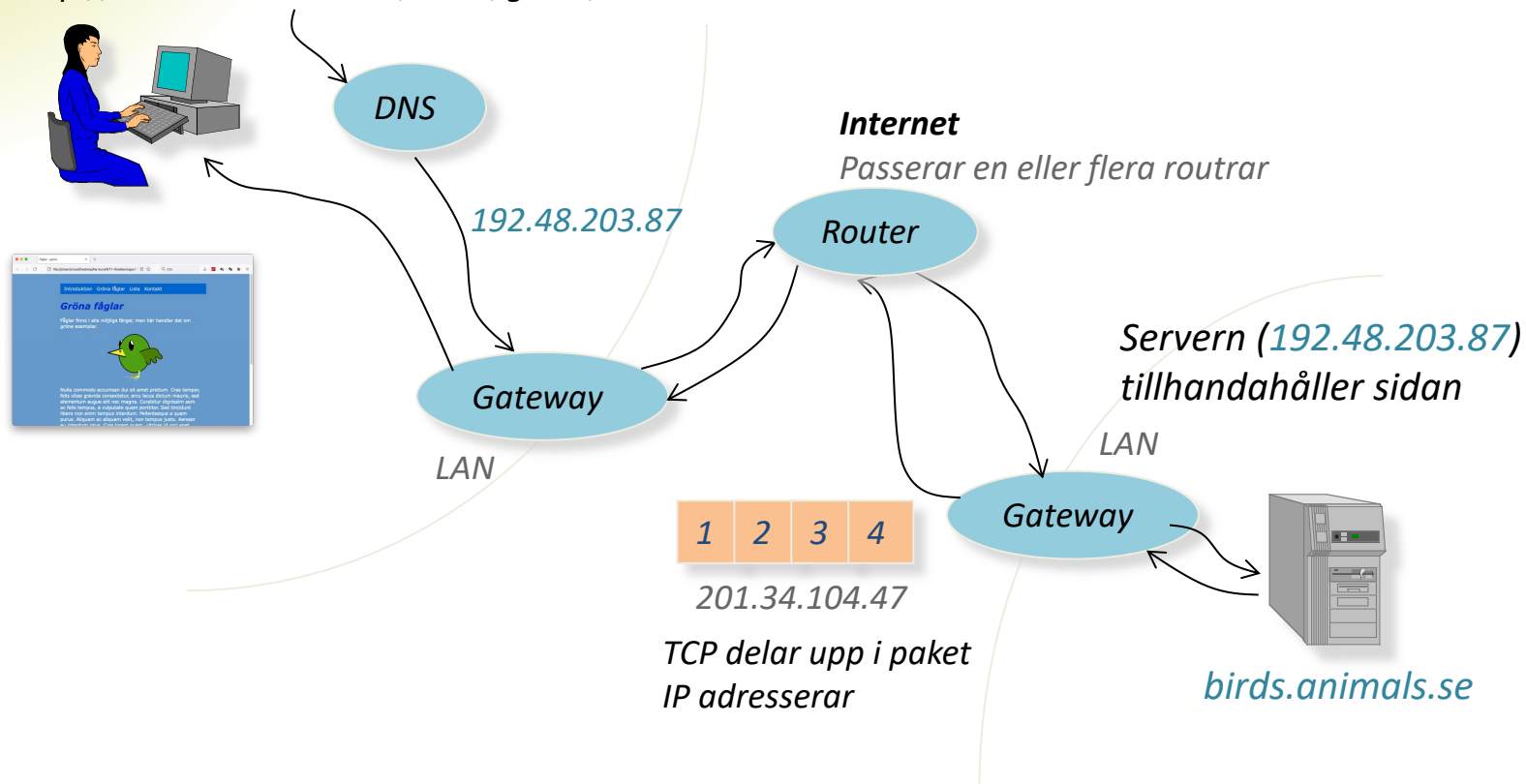
t.ex. HTML-koden ``

HTTPS

HTTP Secure
Data krypteras.

Klienten (201.34.104.47) begär en webbsida genom en URL
`http://birds.animals.se:80/small/green/index.htm`

Protokollet HTTP (på nivån ovanför TCP/IP) sköter kontakten mellan webbläsaren och webbservern